

Î N C H E I E R E

12 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Andrei Harabagiu și Andrei Lupu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Harabagiu și Andrei Lupu împotriva lui Vasile Cioclea cu privire la repararea prejudiciului moral și obligarea de a exprima scuze publice,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de către Andrei Harabagiu și Andrei Lupu și menținută hotărârea Judecătoriei Centru, municipiul Chișinău din 02 februarie 2016,

c o n s t a t ă :

La data de 24 septembrie 2015, Andrei Harabagiu și Andrei Lupu au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile Cioclea cu privire la repararea prejudiciului moral și obligarea de a exprima scuze publice.

În motivarea acțiunii reclamanții au menționat că, la data de 28 mai 2016, Vasile Cioclea a depus la Procuratura Generală o plîngere, prin care i-a învinuit de comiterea unui pretins furt în sumă de 100 000 lei, solicitând tragerea lor la răspundere penală.

Menționează că, la data de 14 iunie 2016, Procuratura Buiucani, mun. Chișinău a expediat Inspectoratului de Poliție Buiucani, mun. Chișinău plîngerea lui Cioclea Vasile pentru a fi examinată conform competenței.

Invocă că, la data de 03 iulie 2013, Inspectoratul de Poliție Buiucani, mun. Chișinău a expediat în adresa Procuraturii Buiucani, mun. Chișinău propunerea de neîncepere a urmăririi penale pe motiv că, fapta nu întrunește elementele infracțiunii, iar prin ordonanța Procuraturii Buiucani, mun. Chișinău din 11 iulie 2013 s-a refuzat în pornirea urmăririi penale.

Relevă că, la data de 19 iunie 2013, pârâtul a depus cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat încasarea din contul lor a câte 15 000 lei de la fiecare, acțiune, care a fost respinsă ca neîntemeiată prin hotărârea irevocabilă a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 06 februarie 2013.

Afirmă că, pe parcursul anilor 2013 - 2015, pârâtul răspândește informații precum că ei sunt hoți, ceea ce nu corespunde adevărului, astfel, lezându-le onoarea și demnitatea, precum și îi discreditează în cadrul adunărilor generale a membrilor Cooperativei pomicole „Gladiola”.

Susțin că, la data de 10 octombrie 2014, 17 decembrie 2014 și 05 iunie 2015 au expediat în adresa pârâtului cereri prealabile, prin care au solicitat repararea prejudiciului moral pentru daunele morale cauzate în mărime de 15000 lei pentru fiecare, însă acestea nu au fost executate.

Solicită încasarea din contul lui Vasile Cioclea în beneficiul lor a câte 15 000 lei pentru fiecare, cu titlu de prejudiciu moral, precum și obligarea pârâtului să aducă scuze publice în cadrul adunării generale a Cooperativei pomicole „Gladiola”.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 02 februarie 2016 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prima instanță și-a argumentat concluzia prin faptul că, reclamanții nu au prezentat probe pertinente și concludente cu referire la defăimarea acestora de către pârâtul Vasile Cioclea în cadrul adunărilor generale a membrilor Cooperativei pomicole „Gladiola”, prin răspândirea informațiilor ce nu corespund realității.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 noiembrie 2016 a fost respins apelul declarat de către Andrei Harabagiu și Andrei Lupu și menținută hotărârea primei instanțe.

La data de 22 februarie 2017, Andrei Harabagiu și Andrei Lupu au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

În motivarea recursului au indicat că, nu sunt de acord cu decizia instanței de apel, deoarece este superficială, unilaterală și lipsită de imparțialitate și nu asigură echitate în stoparea abuzului de drept.

Menționează că, instanța de apel nu a dat apreciere faptului că, prima instanță, la judecarea cauzei a încălcat prevederile art. 22 și 25 alin. (1) CPC și a ignorat prevederile art. 16 alin. (2) și art. 26 alin. (2) și (4) CPC.

Invocă că, prima instanță la examinarea cauzei, l-a favorizat în mod direct pe intimat și i-a creat condiții ca să nu participe la proces, astfel, fiind în imposibilitate de a-i înainta întrebări și de a obține răspunsuri, mai mult, au fost lipsiți de posibilitatea să prezinte toate probele și dovezile pe acest caz, precum și de proba cu martori.

Astfel, consideră că, prin acțiunile instanțelor de judecată, intimatului i s-a dat dreptate nemotivat, mai mult ca atât, a fost protejat nejustificat.

Susține că, instanțele de judecată au apreciat arbitrar cererea de chemare în judecată și superficial și eronat au concluzionat că, în temeiul prevederilor art. 8, lit. c) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, nu poate fi intentată o acțiune cu privire la defăimare pentru declarațiile făcute în cererile, scrisorile sau plângerile cu privire la încălcarea drepturilor și intereselor legitime, expediate autorităților publice pentru examinare.

În acest context, consideră că, instanțele de judecată n-au intrat în esența plângerii lui Vasile Cioclea adresată Procuraturii Generale, prin care intimatul nu a invocat că i-au fost încălcate careva drepturi de către ei, dar în mod direct, fără careva probe, i-a învinuit că au furat bani de peste 100 000 lei.

Invocă că, prin învinuirea ilegală de furt, intimatul nu și-a apărât vreun drept sau un interes al său, deoarece în plângere nu este indicat că, acești bani îi aparțin, la fel, nu este indicat timpul și locul săvârșirii furtului, motiv din care, consideră că, a fost probat faptul acționării cu rea-credință din partea intimatului, iar prima instanță, încălcând normele legale de procedură, nu a asigurat crearea condițiilor necesare pentru cercetarea adecvată și reală a cauzei.

Astfel, susțin că, nu au putut să se folosească cu bună-credință de drepturile procedurale și să-și îndeplinească obligațiunile de a prezenta probe ce confirmă faptul că, intimatul și-a depășit drepturile, deoarece acesta nu a fost și nu este membrul Cooperativei pomicole „Gladiola”, mai mult, acesta urma să explice sursa obținerii unei astfel de informații, care a fost cercetată de organul de anchetă în cadrul căreia au fost audiați, fapt ce nu le-au creat emoții pozitive.

Invocă că, la adunările generale ale Cooperativei pomicole „Gladiola” nimeni nu a pus în discuție problema unui furt bănesc, iar prima instanță neasigurând cercetarea cauzei în cadrul ședințelor de judecată, ei au fost în imposibilitate de a stabili cine împreună cu intimatul este vinovat de răspândirea în continuu a acestei informații ce le defăimează demnitatea.

Mai invocă că, instanțele de judecată trebuiau să ia în considerație faptul că, organul de anchetă a încetat investigarea cauzei din motivul lipsei temeiului juridic și a probelor.

Susțin că, au fost lipsiți de posibilitatea de a-și apăra onoarea, demnitatea și reputația profesională, iar intimatului i-a fost creată posibilitatea să le defăimeze numele și onoarea în continuare.

Consideră că, instanțele de judecată aplicând la caz prevederile art. 8 ale Legii nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare, l-au favorizat pe intimat și din motive neclare au ignorat prevederile art. 7 din aceleași Lege.

Prin referința depusă la data de 05 mai 2017 Vasile Cioclea a solicitat declararea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul a fost declarat în termen, or, din materialele cauzei nu poate fi stabilită cu certitudine momentul comunicării deciziei contestate pentru a determina respectarea termenului de declarare a recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de către Andrei Harabagiu și Andrei Lupu nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către Andrei Harabagiu și Andrei Lupu, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul lui Andrei Harabagiu și Andrei Lupu ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a), art. 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Andrei Harabagiu și Andrei Lupu se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic